No. 458. **DE TIJD.** 1848.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 17 OCTOBER.

AGENTEN.
Te 's Hage, Gebr. J. & H. v. LANGENHUYSEN.
Te Rotterdam, J. A. VAN BELLE.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

STATEN GENERAAL.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS.

Opening van het zittingjaar 1848.

'S GRAVENHAGE, Maandag 16 October.

De leden der beide Kamers zijn tegen half een ure ter vergadering tegenwoordig. De heer Trip, bij koninklijk besluit benoemd tot voorzitter der Eerste Kamer, opent de vergadering en benoemt eene commissie van 18 leden om Z. M. bij HDz. aankomst te ontvangen en in- en uitgeleide te doen.

Omstreeks een ure komen de heeren ministers en de leden van den Raad van State in de zaal.

Daarna wordt de aankomst des Konings aangekondigd: vergezeld van HH. KK. HH. de prinsen.

De Koning zich op den Troon plaatsende, houdt de volgende aanspraak:

»*Edel Mogende Heeren!*

»Het zal voorzeker Uwe goedkeuring wegdragen, dat Ik mij bij de opening dezer zitting, onthoude van het gebruik te volgen, om, als tot inleiding der werkzaamheden, een overzigt te geven van den toestand des lands, en aan de voornaamste wetsontwerpen, welke zullen worden aangeboden.

»De bestemming toch dezer vergadering is van meer bijzonderen en voorbijgaanden aard, en deze beide Kamers der Staten-Generaal zullen eerlang worden vervangen door anderen, zamengesteld en gekozen volgens de voorstellen, die bij de herziening der Grondwet in de naauwelijks afgeloopen zitting tot stand gebragt, in die wet zijn opgenomen en weldra plegtig zullen worden afgekondigd.

»Desniettemin, Edel Mogende Heeren! kan Ik mij niet weerhouden, bij deze gelegenheid, de overtuiging uit te spreken, dat er zich, in den algemeenen toestand des Vaderlands, in aanmerking genomen het zorgvolle der tijdsomstandigheden, onderscheidene gunstige kenteekenen openbaren.

»Het zij Ik acht sla op onze betrekkingen met andere mogendheden, of het oog vestige op onze bezittingen in andere werelddeelen, of op de belangen van handel, scheepvaart, landbouw en de overige bronnen van volks bestaan, overal ontmoet Ik, bij veel dat bekommering wekt, ook zeer veel dat opbeurt en bemoedigt.

»Niet het minst waardeer ik, onder dit laatste, de voorspoedige wijze, waarop het groot en gewigtig werk der herziening van de Grondwet is aangevangen, voortgezet en voleindigd.

»Terwijl vele Staten van Europa, door geweldige beroeringen tot in hunne diepste grondvesten worden geschokt, en het burgerbloed dáár de straten verwt, mogt dit land van de hitte der burgertwisten en de rampen van wanorde en regeringloosheid blijven bewaard; ja, werd door dit land het voorregt genoten, dat de wetgevende magt zonder stoornis met volkomen onafhankelijkheid, en in den meest eendragtigen zin, ook daar waar verschil van gevoelens heerschte, hare uitgebreide, voor het lot des lands zoo beslissende taak, rustig volbragt.

»Voor dezen zoo gelukkigen afloop der altijd hagchelijke onderneming eener algemeene herziening der hoogste staatswet, liet Ik mijne erkentelijkheid bij het sluiten der jongste zitting betuigen, aan die Kamers der Staten-Generaal, die daartoe hunne ijverige medewerking leenden: voor Mij-zelven, en voor dit plegtige oogenblik heb Ik het bewaard alle mijne beminde landgenooten dank te zeggen voor hunne gematigdheid, voor hun vertrouwen, en voor hunne gehechtheid aan wet en orde, zoowel als voor hunne verkleefdheid aan Mij en Mijn Huis gedurende de vele maanden, voor dat gewigtige werk der wetgeving gevorderd, zoo ruim aan den dag gelegd en zoo standvastig tot heden bewaard.

»En zoo is dan, Ed. Mog. Heeren! ons staatsgebouw op dezelfde grondslagen gevestigd gebleven; maar zijne inrigting gewijzigd naar de behoefte van den tijd, en zoodanig zamengesteld, dat de verbeteringen, die de toekomst mogt vorderen, zonder schokken zullen kunnen worden aangebragt.

»Vóór de intrede in dit nieuwe tijdperk, zal Ik de verdere medewerking van Uw Edel Mog. nog behoeven, en het is deze, die ik thans met vol vertrouwen tot heil des Vaderlands, van Uw Ed. Mog. kom inroepen.

»Zal het Nederland op de nieuw geopende baan wèl gaan, dan behoort elk inwoner van dit gezegend land vervuld te zijn van het besef zijner dure verpligtingen, en bezield met eene geestdrift voor het Vaderland, die geene offers te groot acht.

»Het voorleden, Ed. Mog. Heeren, doet Mij de beste verwachtingen te dien opzigte voor de toekomst, koesteren.

»Eischen de omstandigheden, in spijt der pogingen tot vermindering der uitgaven van Staat, nieuwe bijdragen tot bestrijding der behoeften van het oogenblik, zoo zal Ik, dezelve met gerustheid van Uw Ed. Mog. vragen.

»Hangen ons ook nog beproevingen boven het hoofd, Ik houd mij verzekerd, dat allen moedig zullen trachten, die, onder Gods hulp, te boven te komen. — Onrust, wanorde, verdeeldheid, van welken aard ook, zullen wij van den Nederlandschen bodem weten te weren, en het ons toevertrouwd pand ongeschonden aan de nakomelingschap overleveren. Daartoe geve de Almagtige zijnen zegen!"

Z. M. keert vervolgens naar het paleis terug. Langs den geheelen weg bevond zich eene talrijke menigte, die onophoudelijk uitbundige blijken van gehechtheid voor het geëerbiedigd Hoofd van den Staat betoonde.

AMSTERDAM, 14 September.

De Slawisch-Oostenrijksche Kwestie.

II.

Magtig door het heldere bewustzijn van wat zij wilde; geruggesteund door de naauwelijks verholen sympathie en door de bemoedigende voorkomendheden, welke zij van de zijde der Oostenrijksche dynastie zelve ondervond; kon het niet uitblijven, of spoedig moest de Tchechische partij in Bohemen, Moravië en Silesië tot eene openlijke vredebreuk met de zwart-rood-gouden kleuren — het symbool van het Duitsche rijk komen, en tartend de rood-witte banier — het herkennings-teeken der Tchechen — omhoog heffen. Daartoe werd slechts op eene aanleiding gewacht en die aanleiding deed zich weldra op.

Het *Vorparlement*, te Frankfort vergaderd om te beraadslagen over de grondslagen van het ontworpen Duitsche rijk, had de commissie der vijftigen geconstitueerd, ten einde de groote Rijks-Vergadering voor te bereiden. Deze commissie wendde zich tot den om zijne geleerdheid beroemden, doch meer nog wegens zijne innige verknochtheid aan de Slavische zaak bekenden Palazky, opdat door hem de Tchechische belangen bij hare beraadslagingen vertegenwoordigd en de meest gepaste maatregelen aan de hand zouden gedaan worden ter bevrediging der opgeruide gemoederen. Nu moest het blijken, wat de Tchechen eigenlijk in het schild voerden. Was het slechts gelijk regt met de Duitsche bevolking der Slavische landen, gelijk zij aanvankelijk voorgegeven hadden; was het slechts zamensmelting van Bohemen, Moravië en Silezië tot éénen staat en het regt van eigene wetgeving (autonomie) ten aanzien van het binnenlandsche beheer, wat zij beoogden; waarom dan geen gevolg gegeven aan de oproeping der Frankforter commissie? Doch bedoelden zij het volkomen herstel hunner eeuwenheugende nationaliteit; wilden zij een onafhankelijk en zelfstandig Slavisch rijk vestigen; dan moest aan de uitnoodiging van Frankfort uitgegaan, een weigerend antwoord te beurt vallen; maar dan was ook het einddoel der Slavische beweging verraden, en de vrede met het Duitsche rijk verbroken.

Onvertraagd klopt het hart in de borst van jeugdige volkeren als van jeugdige menschen. Al stelt een edelmoedig gedrag aan grootere gevaren bloot, zij willen van geene omwegen weten; het zelfvertrouwen doortintelt hen nog te levendig, dan dat zij tot diplomatieke kunstgrepen hunne toevlugt zouden willen nemen. Op hoogen toon sloeg Palazky den voorslag der Frankforter commissie af, in eenen zeer uitvoerigen brief, die bij duizend en duizendtallen gedrukt, door het gansche Slavenland verspreid werd en alom de geestdrift ten top deed stijgen. Het Weener kabinet juichte. Aan de gehate Duitsche-eenheid-kraaijers was, meende het, een onoverkomelijk struikelblok in den weg gelegd.

Doch zou de Frankforter commissie voor die moeijelijkheid terugdeinzen? Wel dwaas die het kon veronderstellen. Weigerde Palazky zijne toetreding; de verkiezingen in Bohemen en de aangrenzende districten moesten er niet te minder om plaats hebben. In dien zin gaf zij hare bevelen aan het Weener ministerie, dat niet verzuimen dorst aan den landgraaf van Bohemen de noodige instructien te geven, het overigens aan hem overlatende hoe daarmede de Tchechen te verzoenen.

En, inderdaad, dat was geene gemakkelijke taak, — te moeijelijker, daar de Duitsche bevolking op de uitvoering dier instructiën aandrong en de Tchechische integendeel, zoo ver ging, van eene deputatie van het nationale comité naar den Keizer af te vaardigen, om hem te smeeken hare uitvoering te verdagen tot dat de Bohemer landdag beslist zou hebben, of men al dan niet tot het Duitsche rijk behoorde. Daarenboven had die deputatie den Keizer te bidden, *dat hij zijne besluiten niet afhankelijk zou maken van de aanmatigingen der Frankforter vergadering. Zijne Slavische volkeren waren hem trouw tot in den dood en veilig kon hij zich op hen verlaten.* Met gretigheid werden die verklaringen ontvangen.

Intusschen begon de Duitsche bevolking van Bohemen nadrukkelijker de uitvoering der instructiën te eischen en zelfs te dreigen dat zij zich te Frankfort wegens geweldadige fnuiking van hare regten beklagen wilde. En daar toch Weenen bij dit laatste zijne rekening niet meende te vinden, besloot het eindelijk in *de Wiener Zeitung* het bevel te geven tot het aanvangen der verkiezingen. De dag der verkiezingen bragt Tchechen en Duitschers tegen over elkander; naauwelijks echter waren zij te zamen, of een beleedigend, door de laatsten uitgesproken woord, maakte hen onderling handgemeen. Met stokslagen en onder het jubelgeschal van *slawa, slawa!* weg met de vreemden! werden de Duitschers verdreven, wier patriotismus thans door dorst naar wraak tot nog hoogeren gloed aangeblazen werd. Vreugdedronken, van hunnen kant, togen de Tchechen rond, alom het vuur hunner geestdrift voor de nationale zaak verspreidende, en daverend weerklonk het: »geene verkiezingen voor Frankfort! geene gemeenschap met Duitschland! leve de keizer! leve het Slawisch Oostenrijk! Alzoo kwam er dien dag van de verkiezingen niets.

Gevolgen van dit enthousiasme: uitbreiding van het *Swornost;* het bevel over de nationale garde zal voortaan in Tchechische taal gevoerd worden; oprigting van een eskadron Slavische Amazonen, in nationale kleederdragt getooid — roode muts, blaauw corset, satijn overkleed, pistolen in den gordel — en wat ernstiger klinkt: protest van het nationale comité tegen het ministeriële

besluit dat de verkiezingen voor Frankfort beval, en bedreiging van openlijk op den Boheemschen landdag de afgevaardigden te verloochenen, die de onbeschaamdheid hadden naar het Duitsche parlement te gaan.

Dit laatste — dit protest en die bedreiging — vooral in verband met de overige plannen der Slawische leiders, was van geene geringe beteekenis. Die plannen immers waren geene andere, dan voor goed met Duitschland te breken; geheel Slavonie: Bohemen, Moravië, Silezië, Hongarije, Serbië, Wallachijë, Moldavië en Illyrie, onder den scepter van het huis van Habsburg, tot een geheel nieuw rijk te vereenigen, dat aan het westelijk Europa ten bolwerk zou zijn tegen het voorwaarts-dringen en de overheersching van Rusland; Italië en Gallicië aan hun eigen gestarnte over te laten en het aartshertogdom Oostenrijk aan het groote Duitsche rijk ten geschenke aan te bieden. Dit waren de plannen, wier verwezenlijking spoedig zou beproefd worden; de plannen, indien men verschillende omstandigheden in aanmerking neemt, zeker niet met onverschilligheid door de Oostenrijksche dynastie vernomen.

Van die omstandigheden maken wij voorshands slechts melding van die, dat aan Palazky, een der voornaamste hoofden van de Slawische beweging, door v. Pillersdorf eene portefeuille in zijn ministerie werd aangeboden, die aangenomen zou geweest zijn, had niet graaf Batthyany, in naam van het Hongaarsche kabinet, zich met hevigheid tegen dat gevlei der Tchechische woelingen verzet. Toen, vervolgens, de Keizer naar Innsbruck geweken was, en de Tchechen hunne verontwaardiging over het gedrag van de »Duitsche ellendelingen van Weenen" lucht gaven, verklaarde landgraaf, Leo Thun, op officiële wijze, dat de Keizer in den benarden toestand van zijne troon rekende op zijne trouwe Bohemers. Niet minder opmerkelijk was het, dat de landgraaf, voorwendende de groote moeijelijkheid, om met den Keizer door tusschenkomst van het Weener kabinet te corresponderen, zelf zich een ministerraad toevoegde, waarin van de dertien leden slechts twee Duitschers opgenomen werden, en dat het hof niet aarzelde met dien eigenmagtig geconstitueerden raad te handelen. Kenteekenen te over van de vooringenomenheid, welke de Keizer ten opzigte van de Tchechische beweging koesterde, en wier naauwkeurigheid het in deze laatste dagen voorgevallene in het helderst daglicht heeft gesteld.

En dat het trotsche plan, om uit de zoo lang miskende loten van den Slawischen stam, een nieuw Slawenrijk te stichten, geen droombeeld van enkele ijveraars was, maar in waarheid bestond en nog bestaat, dat bewijzen genoegzaam de gebeurtenissen, wier aanwijzing voor een gedeelte hier eene plaats behoort te vinden, nadat wij evenwel vooraf nog met een enkel woord het lot van het ministerieel besluit ten aanzien van de verkiezingen voor Frankfort zullen herdacht hebben.

Het lot van dat besluit was een noodlot. Ondanks den luide verklaarden weerzin der Tchechen, ondanks het protest en de dreigende taal van het nationale comité, had graaf Leo Thun de verkiezingen vastgesteld op den 24 Mei Doch zoozeer was door gansch Bohemen de afkeerigheid van het Duitsche parlement gaande gemaakt, dat Praag geen enkelen afgevaardigde benoemde en Bohemen in zijn geheel — Tchechische en Duitsche bevolking — naauwelijks een tiental. De Duitschers waren nog onder den indruk van de onaangename gewaarwordingen, welke zij bij eene vorige poging, om zich te Frankfort te doen vertegenwoordigen, ondervonden hadden, en bleven derhalve grootendeels van de kiesvergaderingen terug; de Tchechen vulden hunne stembriefjes in, als ware het eene afspraak, in stede van met de namen van af te vaardigen vertegenwoordigers, met de woorden: »ik wil mij van mijnen Keizer niet laten scheiden." Bohemen vreesde dus Frankfort niet; de vredebreuk was voltrokken.

Doch nu was het dan ook tijd, dat het Slawische rijk zich op vaste grondslagen vestigde en door eendragt zich versterkte tegen elken eventuëlen aanval; de aanwijzing der pogingen daartoe in het werk gesteld, levert het bewijs op voor het wezenlijk bestaan van het straks genoemde plan ter vestiging van een nieuw Slavonië.

De miliciens van de ligting van 1846 zullen, in verband met de algemeene belangen van de dienst, in het genot van verlof worden gesteld, en de plaatsvervangers van de ligting van 1847, aan welke verlof is verleend, zullen voor de werkelijke dienst worden opgeroepen.

De nieuwe stukken van 25 cents, die bij de intrekking der oude zestehalven en schellingen zullen worden uitgegeven, zien er sierlijk uit; de rand is gekarteld; aan de eene zijde is het welgelijkend borstbeeld des Konings, aan de andere een krans met het jaartal en de aanwijzing der waarde.

Den 12 dezer heeft de hoogleeraar W. Muurling het rectoraat der te Groningen gevestigde hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar F. C. de Greuve, na het houden eener plegtige redevoering.

Tot secretaris van den akademischen senaat is voor het volgende jaar benoemd de hoogleeraar W. Muurling.

Voor eenigen tijd is gemeld dat in Parijs proeven waren genomen tot eene nieuwe wijze van verlichting, en wel door aanwending van electriciteit. De proeven werden genomen langs de Tuillerien, en hebben zeer wel voldaan, zoo zelfs dat de regering er bijzonder gewigt aan gehecht heeft, en thans bevel gegeven, om die wijze van verlichting toe te passen op de vuurbaken in de zeehavens.

De verschijnselen die door de Voltasche batterijen worden voortgebragt, zijn van dien aard dat men op een afstand van 300 meters, naarmate de grootte van het glas eene massa van licht voortbrengt, waardoor het gazlicht verbleekt.

De *Zwolsche Courant* van 6 October roemt den gunstigen toestand van den aardappelen-oogst te Heerde en omstreken. Zij zegt: »Het blijkt thans bij het rooijen dat gansche akkers, waarvan men den oogst, naar het uiterlijk aanzien van het loof, voor verloren achtte, eene rijke hoeveelheid schoone aardappelen geven, en dat de vermeende ziekte dus niets was dan eene vroege rijpheid. Daar dit zelfde nu ook wel in vele andere streken van ons vaderland het geval zal zijn, zoo hebben wij in het belang der burgerij en der landbouwers vermeend, deze bijzonderheid te moeten mededeelen, ten einde de eerste zich niet door vrees van schaarste tot het besteden van overdrevene prijzen late verleiden — en de laatsten zich niet door de hoop van duurte laten verblinden, waardoor zij later met hunnen onverkoopbaren voorraad opgescheept zouden kunnen blijven zitten."

— Uit Tiel schrijft men van 6 dezer: »Zelden heeft in deze stad zoo groote handel in aardappelen plaats gehad als thans; langs de geheele uitgestrektheid der kade ziet men steeds eene menigte schepen in lading liggen en onophoudelijk aardappelen aanrijden en afleveren. De goed uitgevallen oogst van die vrucht in de omstreken dezer stad, en de uitmuntende hoedanigheid derzelve, zijn oorzaak dat dezelve zeer gezocht zijn. Naar wij vernemen zijn reeds in dit jaar 30,827 mud verkocht en verscheept, en blijft er steeds groote vraag naar meerdere."

Het *Staatsblad* n° 71, behelst eene Publicatie *van 14 October 1848, betrekkelijk de veranderingen en bijvoegingen door de wetten van denzelfden dag* (Staatsb. n° 59 tot en met n°. 70) *in de grondwet gebragt*, en wel van den volgenden inhoud:

Wij WILLEM II, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz*

Aan allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut!

Het grootste werk van wetgeving, dat een vorst in overleg met zijn Volk kan tot stand brengen, is de herziening, wijziging en verandering der grondwet, waarop het Staatsgebouw rust.

Dit werk, op Onzen last aangevangen, aan de vrije beoordeeling van het volk onderworpen, herzien en eindelijk aan de Staten-Generaal, in enkelen en dubbelen getale, voorgelegd, om in gemeen overleg met Ons die bekrachtiging te erlangen, welke de Grondwet eischte, is thans door de medewerking dier Staten tot stand gebragt.

Hetzelve is vervat in twaalf wetten, welke nog heden, onder n°. 59 tot n°. 70, in het *Staatsblad* zullen worden opgenomen.

Wij hechten aan deze wetten Onze algeheele goedkeuring en geven daaraan Onze Koninklijke sanctie.

De Grondwet eischt, dat deze wetten plegtig zullen worden afgekondigd. Wij verklaren alzoo, dat de veranderingen en bijvoegsels daarin vervat, voor zoo ver zij niet uit haren aard van tijdelijke werking zijn, moeten beschouwd worden te hebben dezelfde kracht als de overgeblevene bepalingen der Grondwet en met dezelve uitmaken de Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden.

En hebben Wij goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, dat twintig dagen na de dagteekening van heden, en alzoo op den 3 November 1848, ten klokke twaalf ure, in eene plegtige openbare zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, van de Provinciale geregtshoven, en van de Arrondissements-Regtbanken de twaalf wetten, onder N° 59 tot 70 in het *Staatsblad* opgenomen, door de griffiers zullen worden voorgelezen en alzoo plegtig afgekondigd, en dat deze Onze publicatie op hetzelfde tijdstip van de puijen der raadhuizen van de steden en gemeenten zal worden afgelezen, nadat een half uur te voren door het luiden der klokken, de plegtige afkondiging in de openbare zittingen van den Hoogen Raad, der provinciale geregtshoven en regtbanken en het aflezen dezer publicatie zal zijn aangekondigd.

En zal deze in het *Staatsblad* worden geplaatst.

's Gravenhage, den 14den October 1848.

WILLEM.

De tijdelijke ministers:

J. C. Rijk, *Marine en Koloniën.*
D. Donker Curtius, *Justitie.*
Lichtenvelt, *Roomsch-Katholijke Eeredienst.*
J. M de Kempenaer, *Binnenlandsche Zaken.*
Bentinck, *Buitenlandsche Zaken.*
Voet, *Oorlog.*
Van Bosse, *Finantiën.*
S. van Heemstra, *Hervormde Eeredienst, enz.*

Uitgegeven den *veertienden* October 1848.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. van Rappard.

In de Zaturdag gehoudene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal is de vergadering van de Staten-Generaal van het jaar 1847—1848, namens Zijne Majesteit den Koning, door Zijne Excellentie den tijdelijken minister van Binnenlandsche Zaken met de volgende rede gesloten:

Edel Mogende Heeren!

Zijne Majesteit, onze geëerbiedigde Koning, heeft mij vereerenden last opgedragen, om de zitting der Staten-Generaal van het jaar 1847 op 1848 te sluiten.

Daartoe in uw midden verschenen, mag ik, met het oog op hetgeen die zitting heeft opgeleverd, haar als hoogst waardig en gewigtig roemen, en U Edel Mogenden geluk wenschen met de heilbelovende uitkomsten van uwen moeijelijken en langdurigen arbeid.

Bij de plegtige opening van dezen werkkring lag helder verschiet van alle kanten toe, en er scheen grond te bestaan, om groote verwachtingen te koesteren. — Maar weinig tijds daarna werd dat verschiet beneveld, pakten donkere wolken te zamen, en dreigde een onweder, dat rondom val en verwoesting braakte, ook onzen vaderlandschen bodem jammerlijk te teisteren.

En echter mogen wij thans, den eindpaal dezer zitting naderd, als slotsom opmaken, dat al die aangrijpende gevaren gelukkig zijn afgewend; de verwachtingen, ten deele onzer stoffelijke belangen gevormd, zijn verijdeld, de andere verre zijn overtroffen.

Waarlijk! de geschiedenis dezer zitting levert een op, eenig in de geschiedenis der wereld; eenig vooral dagen, in het midden der beroeringen van Europa.

Elders stonden de volkeren tegen hunne Vorsten hen te miskennen en te verdrijven: — *hier* trad de ofschoon door huisselijken rouw diep gegriefd, zijn trouwend te gemoet, en beiden verbonden zich vaster dan ooit aan elkander.

Elders werden Grondwetten geschonden, verscheurd, *hier* werd de Grondwet geëerbiedigd, gezuiverd.

Elders werd het koninklijk gezag verbannen: — hier het op betere grondslagen bevestigd.

Elders worden de partijen en de partijschappen dag talrijker en stouter, en bedreigen elkander met moord: *hier* is de stof tot verdeeldheid voorzigtig opgeruimd en reiken alle ingezetenen elkander eendragtig de hand toe.

Ik zet deze vergelijking niet voort, maar zeg alleen: *onweder dat elders eiken ontwortelde en puinhoopen stichtte, in ons vaderland alleen den dampkring gezuiverd; en zitting hebben Vorst en Volk, voor het oog der wereld, waardige wijze het tweede eeuwfeest van den Munsterschen gevierd.*

Dat is het volk van Nederland aan de wijsheid willendheid van zijnen Koning, maar naast hem, het doorzigt en aan de vaderlandsliefde van U Edel den verschuldigd.

Dat te beramen, dat te voltooijen heeft, de geschiedenis uwer zitting leert het, aan beide zijden opofferingen maar juist *daardoor* wint de herziene Grondwet in juist *daarin* vindt zij eenen vasten steun voor hare heid en weldadigheid in werking; — want, zij is de king van zuivere ineensmelting van inzigt en bedoeling Vorst en Volk; — hier bestaat werkelijk overeenstemming hier waarderen wij de vrucht van welberaden overleg.

Voor deze bezadigde medewerking betuigt de Koning Edel Mogenden, door mijnen mond zijnen welgemeenden

Met opregt welgevallen ziet Zijne Majesteit op het dezer zitting terug; met opregte liefde wenscht Zijne teit zijn volk daarmede geluk.

De dank der natie, hare achting en vereering, voor uw deel — het zalige bewustzijn van wel te handeld, uwe belooning zijn!

Deze uwe merkwaardige zitting, moeder eener ruime wets-herziening, worde door den lateren geschiedschrijver vaderlands aangeduid als de eerste van een gelukkig kundig tijdvak; en de Grondwet, door u verbeterd, deerd als de milde bron van eendragt, verdraagzaamheid volksgeluk.

De weldadige Wereldregeerder bekroone daartoe uwe met zijnen besten zegen.

Met deze bede sluit ik, in naam des Konings, der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 14 October.

Na den heden morgen gehouden kabinetsraad velerlei geruchten in omloop omtrent de zamenstelling van het nieuwe ministerie. Zoo werd verzekerd, dat alle de tegenwoordige tijdelijke ministers, leden definitief ministerie zouden worden en dat alleen de lijke minister van oorlog vervangen en ook een minister voor koloniën zou worden benoemd. sedert eenige dagen het gerucht in omloop, dat Donker Curtius mede aftreden zou, doch dit dadelijk en wordt nog als een uitstrooisel met of zonder kwade bedoeling, hetgeen hier zake afdoet. Evenwel moet het opgemerkt worden zij die van de aftreding des heeren Donker en van den heer van Hall spraken, het heden niet geduid hebben gelaten, dat bij de plegtige sluiting zitting van de Staten-Generaal, *al* de tijdelijke tegenwoordig waren, uitgezonderd de heeren van Bosse. Eerstgemelde was, onmiddelijk na den gehouden kabinetsraad, naar zijn buitengoed Voorschoten vertrokken. Wij behoeven hier niet voegen, dat de geruchten in 't algemeen nopens menstelling van een definitief ministerie, grootelijks bevestiging eischen en men niet te kan zijn, betrekkelijk het geloof hechten aan geruchten.

— 16 Oct. Heden morgen ten elf ure hebben de benoemde leden der Staten-Generaal aan Z. M. het Noordeinde, in handen des konings, de eeden afgelegd.

— In deze residentie zijn aangekomen, en

Hôtel de l'Europe afgestapt, sir Edward Blacburn, attaché aan het ministerie van buitenlandsche zaken bij het hof van Engeland, komende van Londen, en de heer Claessens Moris, van Brussel, beiden zoo men verzekert belast met het overbrengen van depêches voor onze regering; alsmede de heer Poittevin, voornaam zeeschilder.

En in het *Hôtel la Cour de Berlin* de heeren *Mangeot*, Ottoz en *Neuman*, alle leden der nationale garde, komende van Parijs, die zich in hunnen uniform, ook gisteren in 's Gravenhaagsche Bosch vertoonen en die zich dadelijk na hunne aankomst hebben vervoegd bij de minister van het Fransche Gemeenebest, die onmiddelijk zijn rijtuig ter hunner beschikking heeft gesteld.

LEYDEN, 14 October. Men verneemt dat de leden van den Breeden Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente alhier, die vroeger klagt indienden wegens de geweldadige uitzetting uit het Huiszittenhuis op den 3den Junij ll., na de beslissing van het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland: *dat in den tegenwoordigen stand der zaak geen genoegzame gronden aanwezig zijn, om aan de klagt gevolg te kunnen geven, en eenige vervolging tot straf te bevelen*, zich tot den E. A. H. Officier bij de Arrondissements Regtbank te dezer stede gewend hebben met eene Memorie, bij welke nadere aanwijzing is gedaan, ten aanzien van ieder lid der omschrijving van de bijzondere daden van geweld, welke zij meenden jegens hen gepleegd te zijn; en dat zij alzoo hebben verzocht de voortzetting van het onderzoek omtrent hunne klagt, ten einde de waarheid in het helderste licht te doen stellen.

Te gelijk is door de Adressanten verzocht, dat voor zoo ver tegen iemand hunner door Burgemeester en Wethouders klagten mogten zijn ingediend, doch aan welke tot hiertoe geen gevolg is gegeven, zij in de gelegenheid mogen gesteld worden, door een vergelijkend verhoor zich openlijk van allen blaam te zuiveren en alzoo blijke: dat *zij* noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding gepleegd hebben. (*L. C*)

OUDEWATER, 10 October. Heden had alhier de eerste najaarsmarkt van hoornvee plaats, alwaar een getal van 145 stuks uitmuntend schoon vee was aangevoerd, behalve nog een aantal schapen. Door het plaatselijk bestuur wierd uitgereikt eene premie van *f* 20, aan die het meeste vee aan de markt bragt, en eene tweede premie van *f* 25 voor die het grootst aantal vee gekocht had.

Bij de tentoonstelling door de afdeeling der *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* alhier gevestigd, uit het ter markt geweest zijnde vee, bij deze gelegenheid gehouden, werden de door haar uitgeloofde premiën behaald als volgt: *f* 6 voor de beste kalfkoe, die aan de uiring is; *f* 6 voor de beste melkkoe; *f* 2,50 voor de beste kalfdragende schot, niet ouder dan 2½ jaar; *f* 2,50 voor de beste kalfdragende vaars, niet ouder dan 1½ jaar; *f* 2 voor het schoonste kalf; *f* 2 voor het schaap, dat het best geschikt wordt geacht, om goed soort voort te teelen, terwijl aan verschillende personen als tweede premie, getuigschriften werden uitgereikt.

WIERDEN, 11 Oct. Gisteren werd alhier de nieuw gebouwde R. K. Kerk, door den Hoog Eerw. heer L. Engbers, aartspriester van Twenthe plegtig ingewijd. De H. dienst werd door den Wel Eerw. heer H. A. A. Teusse, kapellaan te Vasse, gecelebreerd, onder assistentie van eenige heeren geestelijken. Na het einde der H. dienst hield de Wel Eerw. heer W. Oostrik, pastoor te Borne, eene toepasselijke redevoering, waarmede dit feest werd besloten en lang in aandenken zal blijven. (*Tw. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 October. De ministeriele crisis is geeindigd; de uitslag daarvan is thans officieel door den *Moniteur* aangekondigd. De heeren Senard, de Vaulabelle en Recurt zijn afgetreden en worden vervangen door de heeren Dufaure, Freslon en Vivien.

Bij die gelegenheid heeft de heer Cavaignac gemeend, eene kabinetskwestie daar te stellen. Overmorgen zal hij van de vergadering een votum van vertrouwen vragen, en zoo hem dit geweigerd mogt worden, met geheel het ministerie aftreden. Men kan echter gerust voorspellen, dat zijn verzoek zal ingewilligd worden.

Deze nieuwe kabinetsverandering wordt natuurlijk door de partijen zeer verschillend beoordeeld. Weldenkende, gematigde lieden ontzeggen deze nieuwe combinatie hun vertrouwen niet.

— Op verzoek van den generaal Cavaignac heeft de vergadering gisteren eene commissie benoemd, die zich in betrekking zal stellen met het hoofd des uitvoerenden bewinds over het opheffen van den staat van oorlog.

— De *Echo du Midi*, dagblad van Montpellier zegt: Het veel besprokene banket heeft ll. Zondag plaats gehad; de *Patriotten* van Cette, Lansargues, Manguio en Nimes waren mede daarbij uitgenoodigd, doch het aantal burgers van Montpellier, dat daaraan deel nam, bedroeg nog geen 300. Na afloop van het feestmaal verwijderden de gasten zich groepswijze zingende de *Carmagnole* en *ça ira*. Men hoorde de kreten: »Leve Barbès! Leve Raspail! Leve de sociale republiek! Leve de hel! Leve Laissac, Leve 93! Leve Robespierre! Leve de guillotine! of volgens sommigen: Leve de galg!

— Mgr. de aartsbisschop van Parijs, die Maandag van Digne is vertrokken, zal Zondag avond alhier aankomen, en den volgenden dag geïnstalleerd worden. De herderlijke brief zal Zondag morgen in alle kerken van het bisdom worden voorgelezen. Men weet, dat het bisschoppelijk hotel een verblijf is, dat weinig genoeg geschikt is voor den eersten herder der hoofdstad. Het ministerie, dit erkennende, heeft den nieuwen aartsbisschop een ander hotel aangeboden. De prelaat heeft ten antwoord gegeven, dat hij zeer dankbaar was voor eene zoo kiesche oplettendheid, maar dat hij er op gesteld was eene woning te betrekken, geheiligd door de nagedachtenis van zijnen eerwaardigen voorganger en dat hij zich niet wilde verwijderen uit de wijk der armen, waar hij wezenlijk te huis behoorde.

— Een Weener koerier te Parijs aangekomen, was zeer ontsteld over het aanschouwen van de gruwelen des opstands in Duitschland. Geheel anders is het in Frankrijk op het platte land gelegen, Onze landlieden zijn vrienden van orde en verdedigers van den eigendom. De naam van Louis Napoleon schijnt hun een symbool van behoud toe. De vreesselijke gebeurtenisen te Weenen hebben te Parijs ook nog geen nadeeligen weerklank gevonden.

— Men zegt dat Mevrouw Lacour, de echtgenoot van den gezant der Republiek een grooten heldenmoed heeft ten toon gespreid in den bloedigen strijd van den 6 en 7 October. In het heetste van het gevecht, onder eene hagelbui van kogels, ijlde die jonge en zwakke vrouw de straat in om gekwetsten in haar huis te halen, dat in weinige oogenblikken naar een hospitaal geleek.

— Sinds eenigen tijd wordt veel mest uit Frankrijk uitgevoerd. Men is er thans op bedacht, dien uitvoer met een regt te bezwaren.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Oct. Voor eenige dagen zijn eenige nationale gardes van Parijs alhier binnengeleid in de club Whithington en hebben er een luisterrijk onthaal genoten. Men heeft er de *Marseillaise*, het lied der *Girondijnen* en het *God save the Queen* uitgevoerd en dronk er op de welvaart van Frankrijk, van Engeland en van de nationale garde en op de verbroedering der volken. Tot middernacht duurde het feest en men scheidde niet dan na van elkander een hartelijk afscheid genomen te hebben.

— Men zegt thans, dat aan Smith O'Brien niet alleen lijfsgenade zou zijn geschonken, maar dat hem zelfs de gelegenheid zou gegeven worden om naar eene plaats van ballingschap te vertrekken, waarvan de keuze hem zelven was overgelaten. Bij zijne veroordeeling had er eene kleine schermutseling met de politie plaats, waarop O'Brien een brief heeft doen bekend maken, om het volk uit te noodigen zich van alle daden van geweld te onthouden. Ook de tweede beschuldigde M. Manus is ter dood veroordeeld.

— Er hebben zich hier enkele gevallen van cholera voorgedaan, maar tot dusverre is er nog niemand aan bezweken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Oct. Onder de finantiëele hervormingen, ontworpen door het Pruissisch gouvernement, treft men aan eene belasting op het inkomen.

— Terwijl Oostenrijk gestadig verzwakt, maakt Rusland van het gebeurde in de Donau-vorstendommen gebruik om er zijn invloed te bevestigen. Op zijn aanstoken hebben de Turken zich na een bloedigen strijd van Bucharest meester gemaakt en er een nieuw gouvernement opgerigt, waarvan de Russische generaal Duhamel deel maakt. Dit zegt zooveel als dat Wallachye in de magt is van het Petersburgsch kabinet. Het protectoraat was Rusland niet genoeg; het regeert thans onbepaald in die vorstendommen.

— In de Duitsche nationale vergadering te Frankfort heeft de afgevaardigde Schoder uit Stuttgart voorgesteld dat de vergadering zou besluiten onderscheidene regeerders, wier inkomsten en die hunner familie niet in verhouding staan tot het vermogen hunner onderdanen, aan te manen om ten eerste een aanzienlijk gedeelte daarvan af te staan. Bij die gelegenheid heeft hij opgegeven, welk gedeelte de inkomsten van sommige vorsten uitmaken van de zuivere inkomsten hunner landen. Zoo trok het vorstelijk huis van

Frankrijk onder Louis Philippe	1½	pCt.	der zuivere	inkomsten
Spanje . . . . . . circa	3	»	»	»
Belgie	13	»	»	»
Keurhessen	16	»	»	»
Sachsen	13	»	»	»
Groothertogdom Hessen .	12	»	»	»
Beijeren	10	»	»	»
Wurtemberg	10	»	»	»
Baden	10	»	»	»

— Bij het centrale Duitsche bestuur moet plan bestaan, al die staten van Duitsland, die minder dan 100,000 inwoners tellen, te ontbinden en bij andere in te lijven. De staten, die door dit besluit getroffen worden, zijn Liechtenstein, Hohenzollern en Waldeck.

— De illiberale maatregelen, die door het Frankforter parlement aangenomen zijn, hebben Duitschlands Katholijken echter geenszins ontmoedigd. Hoe meer belemmeringen de Kerk in hun vaderland ondervindt, des te beter begrijpen zij, dat het hun pligt is, om niets na te laten, wat ten laatste de zegepraal van dit groote beginsel zou kunnen bevorderen. Zij verdubbelen dan ook van alle kanten hunne pogingen, en hebben onder den titel van Associatie van Pius IX, vereenigingen tot stand gebragt, die reeds eenige honderd duizend leden tellen. Op dit oogenblik hebben zij te Maints afgevaardigden, gekozen uit de aanzienlijkste kerkelijke dignitarissen, ten einde over de middelen te beraadslagen, om maatregelen te beramen, om Duitschland de ware godsdienstvrijheid te verschaffen. De bisschoppen ijveren uit al hun vermogen mede tot bereiking van dit edel doel. Den 23 October zullen alle Duitsche bisschoppen in concilie te Wurzburg vergaderen, en aldaar de vraagstukken bespreken, die de tegenwoordige staat der Kerk en de behoefte des tijds oplevert. De meeste bladen aan gene zijde van den Rijn spreken geen woord van deze ontwaking van Duitschlands Katholijken; wij hopen echter weldra in staat te zijn de besluiten te doen kennen, die te Maintz genomen zijn, en die, welke door de te Wurzburg vergaderde bisschoppen nader zullen genomen worden.

BERLIJN, 13 October. Gisteren heeft de rijksdag hare beraadslagingen geopend over het ontwerp van constitutie. Er werden eene menigte amendementen voorgesteld op de inleiding, als b. v. 's Konings titel eenvoudig te veranderen in *Koning der Pruissen* enz. Op voorstel des presidents stelde de vergadering de beraadslaging over titel I uit. Het voorstel, om uit den titel weg te laten *door Gods genade*, werd met 217 tegen 134 stemmen aangenomen. Daarentegen werd beslist, dat de Koning den titel zou behouden van *Koning van Pruissen*. Na eene vrij hevige discussie over de vraag, of niet ook het groothertogdom Posen moest uitgedrukt staan bij den titel des Konings, eene vraag, die niet beslist werd, ging de vergadering uiteen.

— Gisteren avond hebben de kanaalarbeiders, die zich door het plaatsen eener machine ter uitmaling van het grondwater in hun werk benadeeld waanden, de raderen van dezelve stuk gezaagd en de machine in brand gestoken. De schade wordt op 10 à 15,000 th. begroot. Men heeft de bayonnet moeten gebruiken. Ettelijke van de oproerlingen zijn gewond of gevat. Heden duurde de onrust nog voort. Ook bij het lokaal der nationale vergadering heeft eenige opschudding geheerscht. Zelfs moet de afgevaardigde Sydow mishandeld of ten minste bedreigd zijn. Tegen Zondag aanstaande is er door de democratische clubs eene groote volksvergadering belegd geworden. Het geldt eene stormpetitie welke op afdanking van het ministerie, afzetting van generaal v. Wrangel, amnistie voor alle staatkundige gevangenen enz. moet aandringen. De overheid is gewapend tegen eene verrassing. De troepen zijn geconsigneerd in de kazernen, en de officieren hebben last hunne manschappen slagvaardig te houden.

WEENEN, 10 Oct. 's middags 6 ure. De staat van zaken is nog hetzelfde. De stad is nog niet aangetast. Men hoort niets van het proclameren der republiek. Het bevestigt zich geenszins dat de keizer te Amstetten door het landvolk zou gearresteerd zijn. In de zitting van heden is officieel verklaard dat men niet wist waar de keizer was en of de minister Hornbostl hem heeft kunnen aantreffen.

— Een aantal rijtuigen met krijgsbehoeften geladen en door Windisgrätz aan de Croaten gezonden waren, door de Weeners buit gemaakt. De croatische voorhoede, 2000 man sterk, bevond zich nabij Sunmering onder de bevelen van den Ban zelf. Achter deze voorhoede, rukten, zegt men, 13000 man troepen uit het landschap Serech aan. Een ander korps van 2000 man irreguliere troepen stond bij Schwadorf. De rijksdag was onderrigt, dat 15,000 Magijaren bij Presburg ingescheept waren om de Weeners te hulp te komen. Detachementen nationale gardes van Brunn, Baden, Vöslau en andere plaatsen trekken onophoudelijk Weenen binnen.

De spoorweg-directeurs hebben verklaard dat zij de bevelen van den rijksdag stipt opvolgen en geene troepen vervoeren zouden. Op die voorwaarde hebben zij van den rijksdag de vergunning bekomen de verbroken rails te doen herstellen.

De tijdingen van Hongarije luiden op nieuw zeer gunstig voor de Croaten. Het dagblad van Silezië bevat een brief van Presburg van den 7 October, meldende dat Kossuth, aan het hoofd van 40,000 man Jellachich bereikt en zijn regter vleugel verslagen heeft. De generaal Roth met zijn generalen staf en 2000 Croaten zijn gevangen genomen.

De berigten zijn van des avonds 7½ ure. Jellachich stond nog voor Weenen, alsmede Auersperg in een

zeer dubbelzinnige positie. In de stad was alles gewapend en bereid tot den beslissenden strijd. Men zag de komst van Kossuth en zijne zegevierende Magijaren te gemoet. Van alle kanten stroomt er hulp naar de hoofdstad. Op het oogenblik van den aanval zullen zekere seinen van den Stephanus-toren, even als toen de Turken voor Weenen stonden, het gansche land te wapen roepen.

— De laatste berigten zijn van den 11 des middags ten $4\frac{1}{2}$ ure. In de zitting van dien dag werd een brief voorgelezen van Hornbostl, waarin hij berigt, zijn ontslag te hebben genomen omdat de keizer geweigerd heeft zijn verzoek toe te staan, om Jellachich onder het bevel van den Rijksdag te plaatsen. De keizerlijke troepen staan bij Presburg en zijn in gemeenschap met Jellachich en Schwarzenberg, die Auersperg vervangen heeft.

Volgens andere berigten is de keizer met 4000 man ruiterij te Olmutz aangekomen. Rusland zou, indien er door de verwijdering der troepen onlusten in Gallicie ontstonden, Russische troepen onder bevel van een Oostenrijksch generaal over de grenzen doen trekken.

— In Praag waren de gevlugte Tchechische gedeputeerden voornemens den *rijksdag*, doch nu een *slawischen*, tegen 20 October te Brunn in Moravie weder te openen; de oproeping heeft aan het hoofd van alle dagbladen gestaan en is door 19 afgevaardigden onderteekend.

— Men meldt uit Breslau 12 Oct. 's avonds 10 u. Ook op dit oogenblik is de Weener post nog niet aangekomen. Aan *stellige* berigten over de gebeurtenissen te Weenen ontbreekt het volstrekt, daarentegen heeft men een overvloed van geruchten. Zoo wil men dat de *rails* van den spoorweg op een afstand van 5 mijlen van Weenen opgebroken zijn; dat Auersperg in vereeniging met Jellachich en Windischgratz (?) Weenen bombardeert, alsmede dat het vuur door de batterijen der stad levendig wordt beantwoord. De stad moet op onderscheidene plaatsen in brand staan.

— Een bijzonder schrijven van Praag, dd. 9 dezer meldt, dat generaal Windischgrätz bevel had ontvangen met zijn leger op Weenen los te rukken Een bataillon jagers was reeds op marsch en het geheele garnizoen zou er zijn vóór den 12.

— De ban Jellachich is van middelmatige gestalte, sterk en gezet. Hij is 49 jaren oud. Ofschoon zijn hoofd over het algemeen reeds zeer kaal is, zoo is het nog omgeven van een krans van haar, dat vroeger zeer fraai zwart geweest moet zijn. Hij heeft een hoog voorhoofd, zware wenkbraauwen, heldere zwarte, en wanneer hij toornig is, scherp vonkelende oogen, een kromme neus, den mond zeer sluitend, maar zeer beweegbaar en als steeds tot spreken gereed. Zijn gelaat heeft over het algemeen den zuidelijken stempel, maar zonder het driftige er van te teekenen; goedheid en zelfvertrouwen zijn er de hoofdtrekken van. Bij een gewoon gesprek is zijne stem zacht, maar wanneer hij in drift geraakt wordt zij scherp. Hij spreekt het Duitsch als zijne moedertaal, met het gewoon Oostenrijksch accent, maar met die verzachting, die men bij de meest beschaafde Oostenrijkers ontmoet. Zijne opvoeding is geheel Duitsch geweest; zoo zeer zelfs, dat hij in het Duitsch denkt, wanneer hij iets buitengewoons in zijne moedertaal wil voordragen. Het Croatisch, Hongaarsch en Italiaansch is hem evenwel ook zeer eigen.

— Men kan de bevolking der Oostenrijksche monarchie aldus verdeelen:

Duitsche bevolking	7,351,000.
Slawische »	18,730,000.
Italiaansche »	5,492,000.
Hongaarsche »	4,500,000.
Totaal	36,253,000.

De radicale constitutie van Lucern heiligt het regt van petitie, desniettemin zijn zes achtenswaardige burgers dier stad veroordeeld tot 8 a 15 dagen gevangenis, als hebbende van dat regt gebruik gemaakt.

(*Observ. de Genève*).

ITALIE.

Het ministerie Rossi blijft te Rome zeer voldoen. Het onderscheidt zich door een buitengemeenen ijver.

Volgens de *Labaro* zijn te Turijn een aantal aanzienlijke en bekwame personen bijeen geroepen om op uitnoodiging van het centraal Committé der associatie voor de Italiaansche vrijheid onder de leiding van Gioberti, over dat gewigtig onderwerp te beraadslagen.

Te Venetië heeft zich tegelijkertijd een comitté gevormd van Lombardische vlugtelingen met hetzelfde doel, doch met dit onderscheid, dat de associatie van Turijn monarchaal, en die van Venetie zuiver democratisch is. Het is te hopen, dat beide niet zullen afwijken van het groot en eenig doel, dat zij zich voorstellen, namelijk de bevrijding van Italië van het juk van den vreemdeling.

— De *Gazetta di Roma* wijst op de voordeelen die voor den staat gelegen zijn in de daarstelling van telegrafische liniën, en in meerdere door de vaderlijke zorg van Pius IX daargestelde verbeteringen, waaronder ook in de eerste plaats gerangschikt wordt het verleenen van pensioenen aan de gekwetsten der legioenen vrijwilligers, die den veldtogt van Lombardije hebben mede gemaakt.

Het blad hoopt op de verwezenlijking van het plan van Pius IX tot het daarstellen van een Italiaansch verbond, en op het bedwingen van alle kwade passiën van kwalijkgezinden die nog misdadige verwachtingen mogten koesteren.

Men spreekt van eene tweespalt, die in het leger van Radetzky zou zijn ontstaan tusschen de Croaten en de Hongaren. Dit zou tot voordeel kunnen verstrekken aan Karel Albert wiens bestuur het aan genoegzame kragt ontbreekt om zich op nieuw met Radetzky te meten.

— Radetzky heeft in een bevelschrift waarin hij zegt dat men thans een tijd van oorlog en niet van vrede beleeft, den aartsbisschop ten strengste vermaand bevel te geven, om het luiden van klokken voor de godsdienstoefening niet langer dan ééne minuut te laten duren, en nog maar dat van ééne klok.

— Sinds eenige dagen lijdt de maarschalk Radetzky aan een hevigen buikloop.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Oct.

Van 9 tot 14 Oct. 1848 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	19.	Levenloos aangegeven Zonen.	4.
Geboren	138.	dito dito Dochters	8.
Overledenen	142.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	2.

Totaal	Gehuwde Paren	1412.	Sedert primo Januarij 1848.
	Geborenen	5640.	
	Alhier overledenen.	6397.	
	Eldors overl. en alhier ingeschreven	352.	

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			14 OCT. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	16 OCT. $4\frac{1}{2}$ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Sch.	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	44	$43\frac{7}{16}$	à	$43\frac{15}{16}$	$43\frac{3}{4}$
Dito Dito	3	»	$52\frac{1}{4}$	$51\frac{3}{4}$	»	$51\frac{7}{8}$	$51\frac{3}{4}$
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$68\frac{1}{16}$	$67\frac{1}{2}$	»	$67\frac{3}{4}$	$67\frac{5}{8}$
O. I. Leening	4	»	67	$66\frac{1}{2}$	»		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	»	$68\frac{1}{4}$		»		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Haarlemmermeer	4	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	»		73	»		
Aand. Holl. S. M.		»		57	»		
Belgie,	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»			»		
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$	»	$36\frac{1}{4}$	$35\frac{3}{4}$	»	$35\frac{5}{8}$	
Spanje, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$6\frac{15}{16}$	$6\frac{9}{16}$	»	$6\frac{3}{4}$	$6\frac{3}{4}$
Dito Dito van 510 £	5	»	$6\frac{9}{16}$	$6\frac{1}{2}$	»	$6\frac{11}{16}$	$6\frac{5}{8}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$6\frac{1}{2}$	$6\frac{3}{16}$	»	$6\frac{1}{16}$	
Dito	3	»	$24\frac{1}{2}$	24	»		
Dito Binnenl. à 6 m	3	»	$17\frac{1}{4}$	$16\frac{13}{16}$	»	$16\frac{15}{16}$	$16\frac{7}{8}$
Coupons Ardoins		»		$5\frac{1}{2}$	»		
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»			»		
Portugal, te Londen	3	»		$21\frac{1}{8}$	»	$21\frac{15}{16}$	$21\frac{3}{8}$
Dito Dito	4	»	$23\frac{3}{16}$	$23\frac{1}{16}$	»	$23\frac{7}{16}$	$23\frac{1}{16}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
Rusl. Ob. H 1798 en 1816	5	»	$97\frac{3}{4}$	97	»	$97\frac{1}{2}$	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	98	$97\frac{1}{4}$	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»		85	»		
Dito bij Hope	4	»	$76\frac{1}{2}$	$75\frac{3}{8}$		76	$75\frac{5}{8}$
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	$76\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{8}$	»		
Cert. te Hamburg	5	»		88	»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»	$57\frac{3}{4}$		»		
Polen, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		/			»		
Dito Dito fl 500		»			»		
Amerika, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oost., Met. 5 pc. $57\frac{5}{8}$, 58; $2\frac{1}{2}$ pc. $29\frac{5}{8}$, $30\frac{1}{8}$; Louis. 5 pc $79\frac{7}{8}$; Mexico 5 pc. $17\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Peru 6 pc. $18\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; Gren. $11\frac{5}{8}$.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56; Zigt Parijs $56\frac{1}{16}$; 2/m. Londen $11,87\frac{1}{2}$; Zigt Londen 11,95; 2/m. Hamburg $34\frac{3}{4}$; Zigt Hamburg $34\frac{15}{16}$; 3/m. Lissabon $40\frac{1}{2}$; 3/m. Porto $40\frac{1}{2}$; 2/m. Petersburg 1,82

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 14 Oct. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $38\frac{1}{2}$; 5 pc. $77\frac{5}{8}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $71\frac{1}{2}$; Spanje Ard. 5 pc. 7; Binnenl. 3 pc. $17\frac{1}{2}$.

PARIJS, 13 Oct. Fr. 3 pc. 44,25; 4 pc. —; 5 pc. 68,90; 5 pc. N. 69,20; Schatk. —,—; Bank-Act. 1570,—; Belg. 1840, 5 pc. $77\frac{1}{2}$; 1842, 5 pc. $77\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. —; $2\frac{1}{2}$ pc. —; Nap 5 pc. 81,—; Spanje 3 pc. Binnenl. —; 3 pc. Buitenl. $23\frac{3}{4}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. —; Piem. leen. 875,—; Rom. leen. $62\frac{3}{4}$.

MADRID, 9 Oct. Act. Sch. 3 pc. $18\frac{7}{8}$; id. 5 pc. $9\frac{3}{4}$; Uitgest. Sch. $3\frac{1}{2}$; Coupons 6; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 14 Oct. Cons. op tijd $84\frac{3}{4}$ a $84\frac{7}{8}$; Braz. 72 a 74; 1829/39 71 a 73; Ecuador $1\frac{7}{8}$ a $2\frac{1}{8}$; Ven. 14 a 16; Uitg. 4 a 5; Gren. 11 a 12; Uitg 2 a $2\frac{1}{2}$; Denem. 3 pc. 65 a 67; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 44 a $44\frac{1}{4}$; id. 4 pc. $67\frac{3}{4}$ a $68\frac{1}{4}$; Mexico 19 a $19\frac{1}{2}$, Peru 30 a 32; Port. 4 pc. $22\frac{3}{4}$ a $23\frac{1}{4}$; 3 pc. $21\frac{1}{2}$ a $22\frac{1}{2}$; 5 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 98 a 100; Spanje 5 pc. $10\frac{3}{4}$ a $11\frac{1}{4}$; id. 3 pc. $22\frac{1}{2}$ a 23; id. Passive $2\frac{7}{8}$ a 3.

BERLIJN, 14 Oct. Schuldbr. $3\frac{1}{2}$ pc. $73\frac{1}{8}$; Loten $87\frac{5}{8}$; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 82; Pools. 4 pc. $65\frac{1}{8}$.

HAMBURG, 13 Oct. Rusl. Engels. leening $96\frac{3}{4}$, Cert. bij Stiegl. 4 pc. $77\frac{5}{8}$; Spanje, Ard. 5 pc. 6; id. Binnenl. 3 pc. $16\frac{3}{4}$.

FRANCFORT, 14 Oct. Met. 5 pc. $65\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{2}$ pc. 33; ... Actien 1100; Darmst. Lot. fl. 50, 60; id. fl. 25, ... densche Lot. fl. 50, $44\frac{1}{2}$; id. fl. 35, $24\frac{1}{4}$, Nassaus. fl. 25, ... Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. 44; W. S. 4 pc. $68\frac{1}{2}$; Sijndic. $3\frac{1}{2}$ pc. $68\frac{1}{4}$.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 15 October.

Koffij. de handel bepaalde zich tot kleinigheden voor... lijke behoefte.

Tabak: Behalve de in de diverse veilingen zon hier... Rotterdam verkochte partijen zijn slechts 24 vaten Mar... ex Hermann, uit de eerste hand afgedaan; 1000 pakken... Tabak werden aangebragt van Sourabaya, per Wild ...

Thee na den afloop der groote veilingen is de handel... toe nog onbeduidend gebleven, de stemming iets vaster.

Katoen, de kleine voorraad verhinderd allen handel... weinige disponible partijen worden te hoog gehouden.

Ruwe en Geraffineerde Suiker goed prijshoudend, ... wacht weldra de aankondiging der N. M. veiling.

Rijst enz. in flaauwe stemming, ordin. blank Java f ... gepelde f 9 a 10; gepelde Tafel f $11\frac{1}{2}$ a 12, alles op ... condition; Carolina f $15\frac{1}{2}$ a 16.

Specerijen tot verhoogde prijzen gevraagd; Noten N°. 1, ... N°. 2, 95 c. N°. 4, 56 c.; Foelie C en D bedongen ... winst; Nagelen N°. 2 en 3, ook 4 c. op veilingsprijzen ... Java Kaneel N°. 2 en 3 werden 6 a 8 c. winst ingew... 237 fusten Krenten, per Maria, zijn afgedaan en tegen ... komen in veiling 66/1 booten, 19 vaten en 182/3 booten ... naire Patras Krenten.

Petersburger Potasch op f 13 a $13\frac{1}{2}$ gehouden; voor... Yorker eischt men f $19\frac{1}{2}$, beide in entrepot.

Indigo en Cochenille bij matigen omzet goed prijsh... Harst f $2\frac{7}{8}$ a 3; Banca-Tin op f 44 gehouden; Peters... gele Talk f $31\frac{1}{2}$; Zeep, Talk f 30; Amsterdamsch Smeer... Amerik. Reuzel f $25\frac{1}{2}$; Zuidzeetraan zeilende in loco f ... f 28; er worden onderscheiden partijen gewacht; Le... onveranderd; onderscheiden oude partijen Archangel Tr... tot voldoende prijzen verkocht.

GRAANMARKT.

Tarwe Poolsche prijshoudend andere soorten met w... del: 127. 128 ℔ b. Pools. f 331, 335; 129 ℔ dito f ... 133 ℔ j. Kleefs. f 300; 129, 131 ℔ n. Gelders. f 280, ... 132 ℔ dito f 270; j. Gron. f 255.

Rogge op vorige prijzen gehouden, doch niet in om...

Garst in een doen: 98 ℔ Oostvr. Winter f 107.

Boekweit tot vorigen prijzen met redelijken handel: ... 121 ℔ n. Amersf. f 170, 172; 120, 121 ℔ n. Nijkerk f ... f 172; 121, 124 ℔ n. Holsteinsche f 172, 178; ... Steenb. f 165; 117, 119 n. Gelders. f 160, 165; ... Holst. f 133; 116 j. Oostvriess. f 130.

Koolzaad. Vriesch $47\frac{1}{2}$ £vl.; in veilng Vriesch 38; ... horn 55. Op 9 vaten Olie dadelijk 59 £vl.; in April ... Oct. 59; Nov. $59\frac{1}{2}$. *Raapolie* op 6/w. f 35; ... f $34\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; primo Mei ek. f 33; Nov. f $34\frac{1}{4}$; Dec. f ... *Lijnolie* per 6/w. f $28\frac{1}{2}$; Vliegend f $27\frac{1}{2}$. *Hennepolie* ... 6/w. f $35\frac{1}{2}$. *Raapkoeken* 60, 64. *Lijnkoeken* f 8, ...

LEIDEN, 14 October. Boter van f 37 tot 41, pr. ... Oude Tarwe van f 9,40 tot 9,80, pr. Mudde; Nieuwe ... f 7,50 tot 8,80, pr. idem; Oude Rogge f 5,50 tot 5,80, ... idem; Nieuwe Rogge f 5,20 tot 5,50, pr. idem; Garst f ... tot f 4,30, pr. idem; Haver f 3,30 tot 3,80, pr. idem; ... denboonen f 4,40 tot 4,70, pr. idem; Duivenboonen f ... tot f 6, pr. idem.

LEEUWARDEN, 13 Oct. Boter f 37,50; Kaas f 14 ...

Te Zwolle was (13 Oct.) de prijs der Aardappelen f ... f 2,40. Te Assen (12 Oct.) f 1,20 a 1,60. Te Arnhem ... f 1,50 a 1,90.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te A... van 2 tot en met 7 October, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Roggo L. 1334, 5 M. — Tarwe L. 291, 11 M. — ... L. 11, 15 M. — Erwten L. 17, 25 M. — Rijst 100858 ...

Uitvoer naar Zee:

Tarwe L. 45, 15 M. — Erwten 7 M. — Boonen ... Meel 280 ℔.

Doorvoer naar Zee:

Tarwe L. 97, 1 M.

ADVERTENTIEN.

(990) Een Katholijk JONG MENSCH, van besten... levenswijze, in Handel en Fransche Taal niet geheel onervaren, kan met aanbrenging van eenig kapitaal niet beneden ... mille, mede **DEELGENOOT** worden in eene ... winst gevende Handels-zaak (zijnde zonder risico, en ... hoorende onder de fatsoenlijkste hier te lande, ... verloop van tijd na meerdere uitbreiding zich ... om ter plaatse aan de zaak te blijven verbonden, ... elders waar de onderneming erlangd; — Inclinanten ... adresseren zich zoo gedetailleerd als zou behoeven, ... aan het Bureau van dit Dagblad, onder Lett. ... wordende discretie verzekerd en desverkiezende de brieven ... die niet in aanmerking kunnen komen, geretourneerd.

(995) Bij C. L. van LANGENHUYSEN is gedrukt ... mede verkrijgbaar gesteld bij de Gebr. VERHOE-VEN, te 's Bosch; de Gebr. J. & H. van LANGENHUYSEN, te 's Hage, en verder alom:

1e. **DE GRONDWET** voor het Koningrijk der Nederlanden, zoo als dezelve thans is aangenomen. Zakformaat. Prijs . . . . 25 C...

2e. **DE GEHEIME VEREENIGING** of ... Heilig Verbond der Vrienden des Gekruisten ... Met *Kerkelijke Goedkeuring* en een fraai titelpl... Prijs . . . . 20 C...

Amsterdam. bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitg...